

IZVJEŠTAJ O AKTIVNOSTIMA UREDA ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBIH ZA 2019. GODINU

Sarajevo, mart 2020. godine

IZVJEŠTAJ O AKTIVNOSTIMA
UREDA ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBIH
ZA 2019. GODINU

Sadržaj

Riječ generalnog revizora	3
Uvod	5
O Uredu za reviziju institucija u FBiH	5
Odnosi s Parlamentarnom komisijom odgovornom za reviziju	6
Publikacije Ureda za reviziju.....	7
Finansijska revizija	8
Osnovni koraci u procesu revizije.....	9
Obavljanje konačnih revizija za 2018. godinu	10
Obavljanje prethodnih revizija za 2019. godinu.....	15
Sektor za finansijsku reviziju institucija Federacije BiH.....	15
Sektor za finansijsku reviziju institucija kantona, gradova i općina	18
Sektor za finansijsku reviziju zavoda, fondova i agencija.....	22
Sektor za finansijsku reviziju javnih preduzeća	26
Revizija učinka	30
Objavljeni izvještaji revizije učinka	31
Provođenje revizija.....	31
Praćenje realizacije preporuka revizije učinka	33
Predlaganje tema revizije učinka i započinjanje paralelne revizije učinka.....	34
Razvoj, metodologija i upravljanje kvalitetom	34
Interna edukacija.....	35
Druge aktivnosti	36
Finansije i računovodstvo.....	36
Pravni i opći poslovi i ljudski resursi.....	38
Informacione tehnologije.....	40
Saradnja i komunikacije	40
Koordinacioni odbor vrhovnih institucija za reviziju	43

RIJEČ GENERALNOG REVIZORA

Izveštaj o aktivnostima pruža uvid u rad Ureda za reviziju u 2019. godini. Sve obaveze iz Plana i programa rada ostvarene su uz optimalno korištenje ljudskih, materijalnih i finansijskih raspoloživih resursa.

Izvršili smo 82 finansijske revizije, izvještaje smo dostavili revidiranim subjektima, Parlamentu FBiH i drugim nadležnim institucijama. Sve izvještaje objavili smo na internet-stranicu i putem saopćenja pravovremeno upoznali javnost o rezultatima revizije. Izvještaje o reviziji gdje su utvrđena značajna kršenja zakona dostavili smo nadležnim organima za provođenje zakona. Anketirali smo subjekte revizije kako bismo dobili povratne informacije o obavljenim revizijama i time unaprijedili kvalitet rada.

Revizijama učinka obuhvatili smo aktuelne društvene probleme, poput zagađenosti zraka i programa sufinansiranja zapošljavanja, te proveli aktivnosti na praćenju realizacije preporuka iz ranijih revizija.

U četvrtom kvartalu donesen je plan revizije za 2019/2020. godinu, kojim je predviđeno obavljanje 90 finansijskih revizija i četiri revizije učinka.

Planirane aktivnosti izvršene su i pored određenih ograničenja i izazova, poput zapošljavanja i nedovoljnih smještajnih kapaciteta. Plan zapošljavanja nije realizovan jer se na konkurse za upražnjena radna mjesta nije prijavilo dovoljno kandidata koji ispunjavaju visoke kriterije u pogledu stručnih kvalifikacija i kompetencija. Istaknuo bih saradnju sa Službom za zajedničke poslove FBiH, koja nam je kontinuirano, blagovremeno i kvalitetno pružala logističku podršku.

Parlament FBiH i dalje nije imenovao Parlamentarnu komisiju odgovornu za reviziju, koja je isključivo nadležna za odobravanje budžeta Ureda za reviziju i koja je trebala razmatrati revizorske izvještaje. Posljedica toga je da izvještaji za 2017. i 2018. godinu još uvijek nisu bili predmet rasprave.

Pokrenuli smo saradnju s akademskom zajednicom, što će biti od obostrane koristi kada je u pitanju razvoj revizijske profesije. Kao prvi korak saradnje, bit će omogućena praksa za studente i studentice ekonomskih fakulteta.

Stručnim, kontinuiranim i zajedničkim radom bit ćemo pokretač promjena u društvu i uzorna institucija, čime ćemo jačati i poticati veću transparentnost i javnu odgovornost.

Dževad Nekić

Generalni revizor

VIZIJA

- Vizija budućeg razvoja Ureda za reviziju zasnovana je na dosljednom provođenju revizije, u skladu sa ISSAI okvirom revizije. Usmjerena je ka stvaranju dodatne vrijednosti u javnom sektoru u FBiH, kroz podsticanje efikasne i efektivne upotrebe javnih resursa, te ka stalnom unapređenju sistema transparentnog finansijskog upravljanja i povećanju javne odgovornosti za upravljanje javnim sredstvima.

MISIJA

- Ured za reviziju, kao nezavisna, profesionalna i nepolitična institucija, provodi revizije i putem pravovremenih i kvalitetnih izvještaja o reviziji permanentno izvještava Parlament FBiH i ostale zakonodavne organe na svim nivoima vlasti u FBiH, organe izvršne vlasti i druge nadležne institucije i tijela i javnost uopće, o načinu upravljanja javnim sredstvima, odnosno o tome da li se javnim sredstvima upravlja na regularan, ekonomičan, efikasan, efektivan i transparentan način.

VRIJEDNOSTI

- **NEZAVISNOST** podrazumijeva institucionalnu, organizacionu i funkcionalnu nezavisnost, potrebnu za provođenje mandata revizije, kao i punu finansijsku nezavisnost kroz osiguranje dovoljnih sredstava za ispunjenje nadležnosti Ureda za reviziju.
- **TRANSPARENTNOST** podrazumijeva blagovremeno, pouzdano, jasno i relevantno javno izvještavanje Ureda za reviziju o svom statusu, mandatu, strategiji, aktivnostima, finansijskom upravljanju, poslovima i rezultatima rada, kao i obavezu javnog izvještavanja o nalazima i zaključcima revizija.
- **ODGOVORNOST** podrazumijeva pravilno i blagovremeno ispunjavanje zakonske obaveze u pogledu revizorskog mandata i izvještavanja u okviru budžeta, te ispunjenje obaveze da se procjenjuje i naknadno prati učinak rada i uticaj provedenih revizija.
- **OBJEKTIVNOST** podrazumijeva objektivno djelovanje revizora u predmetima i temama koje ispituje. Objektivnost mora biti prisutna tokom cjelokupnog rada, a posebno kod izrade izvještaja, koji moraju biti tačni, fer i objektivni. Izražena mišljenja moraju biti utemeljena isključivo na dokazima koji su pribavljeni i obrađeni u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizorskih institucija.
- **KOMPETENTNOST** podrazumijeva obavljanje revizije na profesionalan način, te postojanje stalne obaveze za unapređenjem stručnog znanja i vještina, kao i za usavršavanjem i sticanjem novih znanja potrebnih za izvršavanje povjerenih dužnosti.
- **INTEGRITET** podrazumijeva obavezu revizora da se pridržava visokih standarda profesionalnog ponašanja, uz dosljednu primjenu etičkih normi u izvršavanju svojih dužnosti. Ponašanje revizora mora biti besprijekorno i takvo da se u njega ne može posumnjati. Integritet je osnova povjerenja u profesionalnu presodbu revizora.

UVOD

Na osnovu člana 6. stav (2) Zakona o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine¹ i člana 51. Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Ureda za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine² donosi se **Izveštaj o aktivnostima Ureda za reviziju institucija u FBiH za 2019. godinu**³.

Godišnji izvještaj sadrži informacije o poslovanju i finansijski izvještaj Ureda za reviziju institucija u FBiH⁴ za 2019. godinu. Dostavlja se Parlamentarnoj komisiji odgovornoj za reviziju i objavljuje na internet-stranici: www.vrifbih.ba.

O UREDU ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBiH

Ured za reviziju je vrhovna revizijska institucija u Federaciji BiH. Značajna pitanja za njegov rad, kao što su glavne funkcije, rukovođenje, nadležnosti i ovlaštenja, osiguranje kvaliteta rada, izvještavanje i finansiranje, uređena su Zakonom o reviziji.

Nezavisan je u provođenju svojih dužnosti i nadležnosti i ne podliježe upravljanju ili kontroli bilo koje druge osobe ili institucije.

Generalni revizor rukovodi Uredom za reviziju i odgovoran je za dužnosti i ovlaštenja data Uredu za reviziju. Ima zamjenika koji mu pomaže u obavljanju dužnosti. Sa 31. 12. 2019. godine u ovoj vrhovnoj revizijskoj instituciji zaposlena je 71 osoba, od čega je 46 finansijskih i 10 revizora učinka.

Ured za reviziju nadležan je za finansijske revizije, revizije učinka i druge specifične revizije institucija u Federaciji BiH. Prema uspostavljenom Registru subjekata, nadležnost obuhvata preko 2.000 subjekata u Federaciji BiH. Svake godine provodi se finansijska revizija Parlamenta FBiH, Predsjednika FBiH, Vlade FBiH i njenih ministarstava.

Prilikom obavljanja revizija primjenjuju se INTOSAI-jevi standardi revizije⁵ i revizorski standardi Međunarodne federacije računovođa (IFAC).

Sjedište Ureda je u Sarajevu, sa područnim uredima u Bihaću, Tuzli i Mostaru.

¹ „Službene novine Federacije BiH“, br. 22/06. U daljem tekstu: Zakon o reviziji

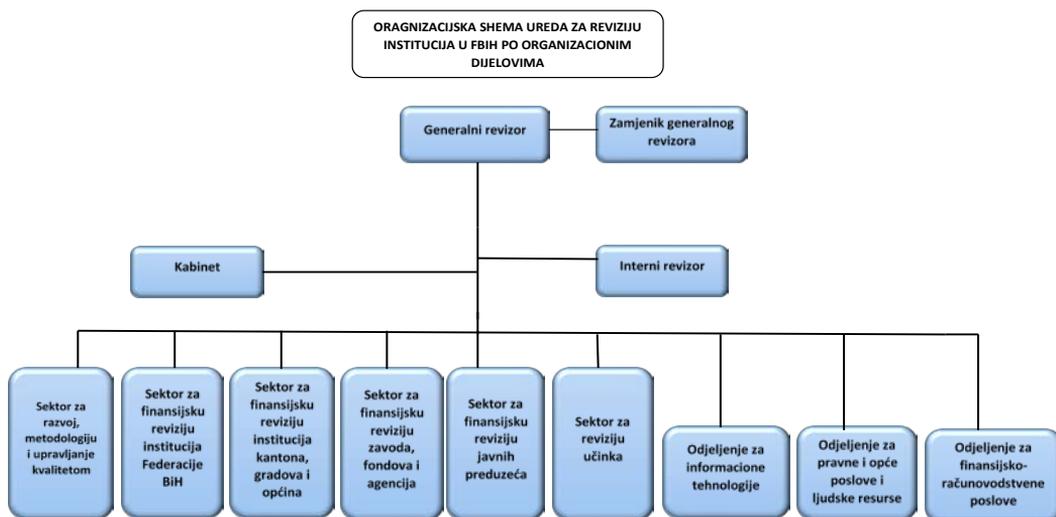
² Broj: 09-02-1213/16 od 30. 9. 2016. godine i broj: 12-02-1213-7-PUO/16 od 15. 10. 2019. godine

³ U daljem tekstu: Godišnji izvještaj

⁴ U daljem tekstu: Ured za reviziju

⁵ INTOSAI: Međunarodna organizacija vrhovnih revizijskih institucija

Kako bi Ured za reviziju ispunio svoj cilj i zadatke, generalni revizor je uspostavio organizacijsku shemu kako slijedi:

Aktivnosti Ureda za reviziju, odnosno pojedinačnih organizacionih jedinica, realizuju se na osnovu godišnjeg plana i programa rada i godišnjeg plana revizije. Generalni revizor svake godine, nakon konsultacije sa zamjenikom generalnog revizora, donosi godišnji plan revizije Ureda za reviziju za narednu godinu, uzimajući u obzir zahtjeve propisane Zakonom⁶. Planom revizije nastoje se ravnomjerno obuhvatiti subjekti s cijele teritorije Federacije BiH, kao i subjekti i teme iz različitih oblasti značajnih za građane, poput zdravstva, komunalnih usluga, rudnika, zapošljavanja i zagađenosti zraka. Time Ured za reviziju nastoji biti pokretač promjena u životima građana, baveći se aktuelnim i važnim temama u okruženju.

ODNOSI S PARLAMENTARNOM KOMISIJOM ODGOVORNOM ZA REVIZIJU

Parlamentarna komisija odgovorna za reviziju⁷ je nadležna komisija za finansije i budžet u oba doma Parlamenta FBiH, odgovorna za reviziju.

Komisija je nadležna da odobrava budžet Ureda za reviziju, a Ured je obavezan dostaviti joj svoje finansijske izvještaje i plan revizije kao informaciju.

⁶ Član 12. Zakona o reviziji

⁷ U daljem tekstu: Komisija

Komisija razmatra:

- Javni izvještaj o reviziji Izvještaja o izvršenju Budžeta Federacije BiH i izvještaje federalnih budžetskih korisnika, priprema izvještaj sa zaključcima, preporukama i prijedlozima za raspravu na sjednici oba doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine,
- Godišnji izvještaj o poslovanju Ureda za reviziju i druge izvještaje Ureda koji se podnose Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine,
- Godišnji izvještaj o poslovanju javnih preduzeća i institucija,
- potrebu za specijalnim revizijama pojedinih budžetskih korisnika, o čemu zaključak donose Predstavnički dom i Dom naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine,
- i osigurava nadzor kvaliteta rada Ureda za reviziju, kao i druga pitanja iz rada Ureda za reviziju.⁸

Parlament FBiH može, na osnovu nalaza i preporuka datih u izvještajima o reviziji, smanjiti budžet jedne ili više institucija ili preduzeti druge odgovarajuće korektivne radnje.⁹

Ured je Komisiji dostavio sve revizorske i druge izvještaje, iako tokom 2019. godine nije bila formirana. Zbog neformiranja Komisije, aktivnosti iz njene nadležnosti nisu bile realizovane, te izvještaji o izvršenim revizijama za 2017. i 2018. godinu nisu bili predmetom rasprave.

S obzirom na ulogu Parlamenta FBiH, odnosno njegove Komisije odgovorne za reviziju u razmatranju revizorskih izvještaja, poduzimanju korektivnih mjera i praćenju realizacije preporuka, krajem 2019. godine Ured za reviziju uputio je inicijativu Parlamentu FBiH za formiranje Komisije.

PUBLIKACIJE UREDA ZA REVIZIJU

Publikacije i drugi akti koje je Ured za reviziju objavio u 2019. godini na svojoj internet-stranici su:

- Izvještaji o izvršenim finansijskim revizijama
- Izvještaji revizije učinka
- Godišnji izvještaj o najvažnijim nalazima i preporukama za 2018/2019. godinu
- Godišnji izvještaj o aktivnostima za 2018. godinu
- Plan i program rada Ureda za reviziju za 2020. godinu
- Saopćenja za javnost i informativna saopćenja o izvršenim revizijama
- Plan javnih nabavki, pozivi i odluke

⁸ <https://parlamentfbih.gov.ba/v2/bs/stranica.php?idstranica=4>

⁹ Član 16(4) Zakona o reviziji

FINANSIJSKA REVIZIJA

Glavni cilj Ureda za reviziju je osiguravanje, provođenjem revizije, nezavisnih mišljenja o izvršenju budžeta i finansijskim izvještajima, korištenju resursa i upravljanju državnom imovinom od Vlade, budžetskih institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i javnih institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine, na koji način će se doprinijeti pouzdanom izvještavanju o korištenju budžetskih sredstava, transparentnom i kvalitetnom upravljanju javnim prihodima, troškovima i imovinom u Federaciji Bosne i Hercegovine (član 3. Zakona o reviziji).

Finansijska revizija obuhvata reviziju finansijskih izvještaja, kao i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa zakonima i propisima. Ured za reviziju prilikom obavljanja revizije, u skladu sa revizorskim standardima, pregleda finansijske izvještaje i pripadajuće račune institucija kod kojih se vrši revizija, s ciljem procjene da li su finansijski izvještaji pouzdani i odražavaju li u potpunosti rezultate izvršenja budžeta. Također se procjenjuje da li rukovodioci institucija primjenjuju zakone i propise, da li koriste sredstva za odgovarajuće namjene, ocjenjuje se finansijsko upravljanje, funkcija interne revizije i sistemi internih kontrola.¹⁰

S ciljem transparentnijeg izvještavanja, daju se dva mišljenja: o pouzdanosti finansijskih izvještaja i o usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa zakonima i propisima.

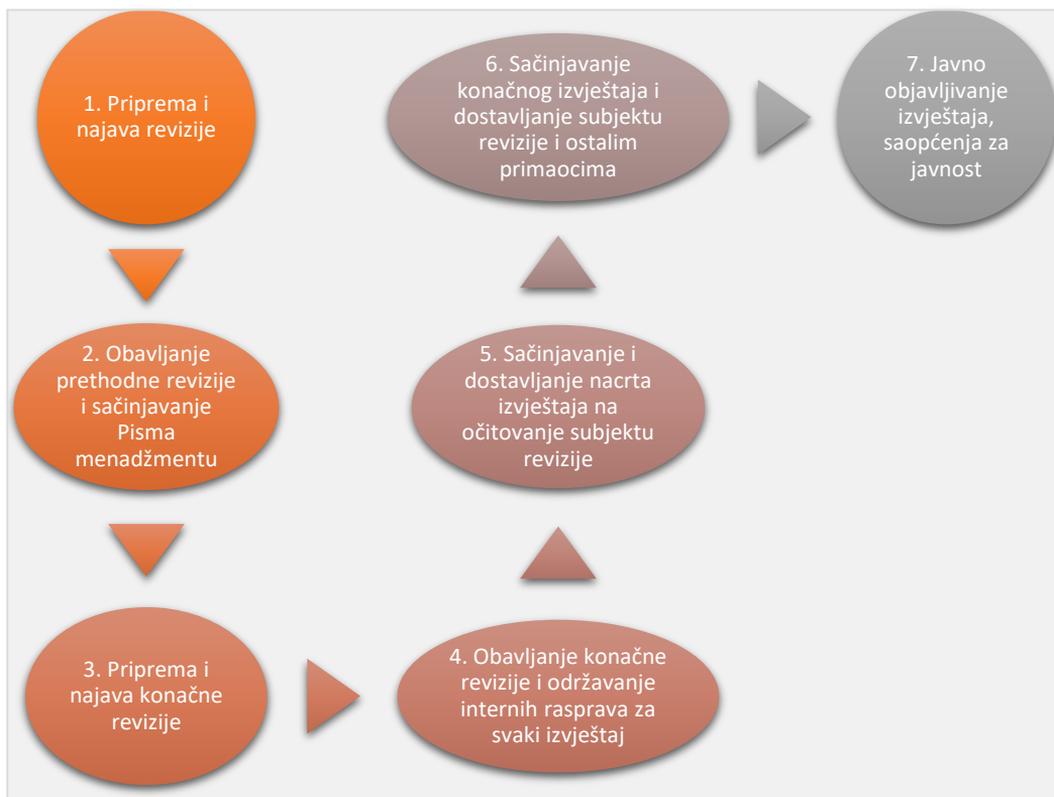
S obzirom na to da godišnji izvještaj obuhvata provedene aktivnosti u toku jedne kalendarske godine, u dijagramu su hronološki prikazane aktivnosti finansijske revizije kroz primjer za 2019. godinu:

¹⁰ Čl. 13. stav 1) i 2) Zakona o reviziji

OSNOVNI KORACI U PROCESU REVIZIJE

Revizije za jednu fiskalnu godinu obavljaju se u dva dijela. Prvi dio je prethodna revizija, koja se vrši krajem kalendarske godine do januara naredne godine, dok se konačna revizija radi u narednoj godini, nakon predaje finansijskih izvještaja. U prethodnoj reviziji prati se primjena preporuka iz ranijih revizija, vrši se analiza mjera poduzetih na osnovu tih preporuka,¹¹ te druge aktivnosti u skladu s metodologijom. U konačnoj reviziji obavljaju se završni revizijski testovi i sačinjava se izvještaj o finansijskoj reviziji, koji se dostavlja subjektu revizije na očitovanje.¹² Nakon procedure očitovanja, priprema se i dostavlja konačan izvještaj o izvršenoj reviziji, te objavljuje na internet-stranicu, u skladu sa Zakonom o reviziji. Dijagram u nastavku prikazuje osnovne korake u procesu revizije:

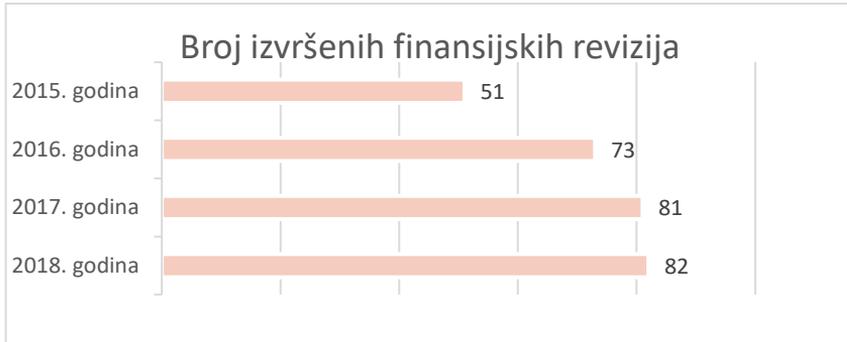

¹¹ Čl. 13. stav 3) Zakona o reviziji

¹² Čl. 15. Zakona o reviziji

OBAVLJANJE KONAČNIH REVIZIJA ZA 2018. GODINU

Do septembra 2019. godine aktivnosti su bile usmjerene na provođenje revizija za 2018. godinu. Svi izvještaji objavljeni su na internet-stranici Ureda za reviziju i tokom godine dobro su medijski propraćeni. Neki su dostavljeni i nadležnim organima za provođenje zakona.

Za 2018. godinu revidiran je Izvještaj o izvršenju Budžeta FBiH i 81 subjekt, od kojih su:

- 23 korisnika Budžeta FBiH, sa ukupnim rashodima i izdacima u iznosu od 2.207.046.733 KM;
- 5 kantona, 10 institucija kantona, 2 grada i 6 općina, sa ukupnim rashodima i izdacima u iznosu od 993.375.566 KM. Prvi put je revidirano 10 kantonalnih budžetskih korisnika i 3 općine, čiji su ukupni rashodi i izdaci iznosili 110.105.572 KM;
- 17 zavoda, fondova, agencija i javnih ustanova, sa ukupno ostvarenim prihodima i primicima u iznosu od 233.052.002 KM. Kod 11 subjekata, čiji su ukupni prihodi iznosili 172.266.779 KM, revizija se obavila prvi put;
- 18 preduzeća u većinskom državnom vlasništvu, sa ukupno ostvarenim prihodima u iznosu od 586.071.711 KM. Prvi put je revidirano devet preduzeća sa ukupnim prihodima od 38.611.639 KM.

Jedna planirana finansijska revizija¹³ je obustavljena jer se nisu stvorili uslovi za njeno izvršenje, te je Ured za reviziju izdao prekršajni nalog subjektu revizije i odgovornoj osobi, u skladu sa Zakonom o reviziji.

Od ovih subjekata, 44% revidirano je prvi put, čiji su budžeti i finansijski planovi za 2018. godinu iznosili preko 432 miliona KM.

Nacrti izvještaja dostavljeni su revidiranim subjektima na uvid i očitovanje. Očitovanja i primjedbe, koje su bile osnovane i dokumentovane, ugrađene su u konačne izvještaje. Konačni izvještaji dostavljeni su subjektima revizije, nadležnim organima i institucijama i objavljeni na internet-stranici Ureda za reviziju.

¹³ Revizija „Operatora za obnovljive izvore energije i efikasnu kogeneraciju“

Ured za reviziju sačinio je Revizorski izvještaj o najvažnijim nalazima i preporukama za 2018/2019. godinu u skladu s članom 16(6) Zakona o reviziji. U njemu su prezentirani osnovni podaci o svim provedenim revizijama za 2018/2019. godinu, te glavni nalazi i preporuke. Dostavljen je Parlamentu FBiH i objavljen na internet-stranici Ureda za reviziju, u skladu sa Zakonom o reviziji.

U tabeli je pregled datih mišljenja za 2018. godinu po grupama subjekata.

Redni broj	Grupe subjekata revizije	Dato mišljenje								Ukupno revidirano
		o finansijskim izvještajima				o usklađenosti sa zakonskim propisima				
		Pozitivno	S rezervom	Negativno	Suzdržano	Pozitivno	S rezervom	Negativno	Suzdržano	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	Izvještaj o finansijskoj reviziji Izvještaja o izvršenju Budžeta FBiH za 2018. godinu i korisnici Budžeta FBiH	18	5	0	1	6	18	0	0	24
2	Kantoni i kantonalni budžetski korisnici	7	8	0	0	1	14	0	0	15
3	Gradovi i općine	4	4	0	0	0	7	1	0	8
4	Zavodi, fondovi, agencije i javne ustanove	7	8	2	0	1	13	3	0	17
5	Preduzeća u većinskom državnom vlasništvu	3	3	12	0	0	12	6	0	18
	Ukupno	39	28	14	1	8	64	10	0	82

Nakon izvršenih revizija, za 82 subjekta date su 1.503 preporuke. Kod 43 subjekta izvršena je ocjena postupanja po preporukama datim u izvještajima iz prethodnih godina. Kod tri subjekta nije vršena ocjena postupanja s obzirom na to da su revidirani prije deset ili više godina, a preostalih 36 subjekata revidirano je prvi put.

U tabeli je pregled broja datih preporuka za 2018. godinu (ukupno 1.503) i pregled postupanja po preporukama datim u ranijim revizijama, za koje je izvršena ocjena postupanja (ukupno 838):

Redni broj	Grupe subjekata revizije	Broj datih preporuka za 2018. godinu	Postupanje po preporukama datim u izvještajima u ranijim godinama				
			Realizovano	Djelimično realizovano	Nije realizovano	Bez ocjene/ Neprovođivo	UKUPNO (4+5+6+7)
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Izveštaj o finansijskoj reviziji Izveštaja o izvršenju Budžeta FBiH za 2018. godinu i korisnici Budžeta FBiH	385	81	86	207	7	381
	Postotak (%)		21%	23%	54%	2%	100%
2	Kantoni i kantonalni budžetski korisnici	294	22	23	58	7	110
	Postotak (%)		20%	21%	53%	6%	100%
3	Gradovi i općine	158	53	16	22	6	97
	Postotak (%)		55%	16%	23%	6%	100%
4	Zavodi, fondovi, agencije i javne ustanove	290	71	36	16	5	128
	Postotak (%)		55%	28%	13%	4%	100%
5	Preduzeća u većinskom državnom vlasništvu	376	42	24	44	12	122
	Postotak (%)		34%	20%	36%	10%	100%
UKUPNO		1503	269	185	347	37	838
Postotak (%)			32%	22%	41%	5%	100%

IT revizija vršena je u okviru finansijskih revizija za 2018. godinu, na osnovu iskazanih zahtjeva revizorskih timova, kod sljedećih subjekata:

Red. br.	Naziv subjekta
1.	Vlada Federacije Bosne i Hercegovine
2.	Federalno ministarstvo finansija
3.	Federalno ministarstvo za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata
4.	Federalno ministarstvo rada i socijalne politike
5.	JU Apoteke Sarajevo
6.	Lutrija BiH

Kod dijela subjekata revizije praćeno je provođenje IT preporuka iz prethodnih godina, a kod dijela subjekata učestvovalo se u reviziji procesa značajno zavisnih od IT sistema.

IT revizija provodi se uz primjenu Vodiča za IT reviziju i u skladu s principima dobrih praksi upravljanja (COBIT okvir) i dobrih praksi IT sigurnosti (ISO 27002). Unapređenje metodologije i prakse procesa IT revizije vrši se kontinuirano i u skladu s raspoloživim IT resursima.

Zbog nedovoljne regulative ove značajne oblasti, nalazi i preporuke IT revizije više godina se ponavljaju, te je vidljivo da postoje nedostaci internih IT kontrola i IT sistema subjekata revizije. Nalazi i preporuke prezentuju se subjektu u revizijskom izvještaju, a prati se i provođenje IT preporuka iz izvještaja prethodnih godina.

Tokom godine, na osnovu javnog poziva i Zakona o reviziji, INTOSAI-jevog Okvira i Međunarodnog revizijskog standarda 620 – Korištenje rada revizorovog eksperta, izabrani su **stručnjaci iz oblasti Zakona o javnim nabavkama za učešće u finansijskim revizijama** i stavljeni su u *Evidenciju stručnjaka iz oblasti Zakona o javnim nabavkama Ureda za reviziju*. Na osnovu procjene rizika procesa javnih nabavki i zahtjeva revizorskih timova, angažman stručnjaka izvršen je s ciljem ispomoći pri reviziji javnih nabavki u finansijskim revizijama Javnog preduzeća „Autoceste Federacije BiH“ d.o.o. Mostar i Zavisnog društva Rudnik mrkog uglja „Kakanj“ d.o.o. Kakanj.

Subjekti revizije dužni su dostaviti odgovor o poduzetim radnjama Uredu za reviziju u roku od 60 dana od dobivanja konačnog izvještaja, radi prevazilaženja slabosti, neregularnosti i prekršaja identifikovanih u revizorskom izvještaju.¹⁴

U tabeli je pregled subjekata koji nisu dostavili odgovor o poduzetim radnjama nakon izvršenih revizija za 2018. godinu:

Redni broj	Subjekt revizije
1.	Parlament FBiH
2.	Federalni zavod za geologiju
3.	Hercegbosanska županija/Kanton 10
4.	Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva Hercegbosanske županije
5.	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Hercegovačko-neretvanske županije/kantona
6.	Ministarstvo komunalne privrede i infrastrukture Kantona Sarajevo
7.	Ministarstvo gospodarstva Županije Zapadnohercegovačke
8.	Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva Unsko-sanskog kantona
9.	Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta Srednjobosanskog kantona
10.	Općina Bosanski Petrovac
11.	Općina Teočak
12.	JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo, ZD RMU „Abid Lolić“ d.o.o. Bila
13.	JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo, ZD RMU „Kakanj“ d.o.o. Kakanj
14.	Rudnici boksita d.o.o. za eksploataciju rude Široki Brijeg
15.	„Sarajevoputevi“ d.d. Sarajevo
16.	JKP „Tomislavgrad“ d.o.o. Tomislavgrad
17.	JKP „Čistoća“ d.o.o. Cazin
18.	JP „Komunalno Neum“ d.o.o. Neum
19.	JP „Komunalac“ d.d. Gradačac
20.	JU Direkcija regionalnih cesta Unsko-sanskog kantona
21.	JU „Apoteke Sarajevo“
22.	Županijska bolnica „Dr. fra Mihovil Sučić“ Livno

Odgovor također nije dostavila Vlada Federacije BiH za Izvještaj o finansijskoj reviziji Izvještaja o izvršenju Budžeta Federacije Bosne i Hercegovine za 2018. godinu.

¹⁴ Član 16.(3) Zakona o reviziji

Ured za reviziju, u skladu s članom 16(1) Zakona o reviziji, može dostaviti konačan izvještaj bilo kojoj instituciji na nadležno postupanje, a u skladu s članom 19. dužan je obavijestiti nadležne organe za provođenje zakona kada postoje indicije značajnih kršenja zakona. Krajem 2019. godine poslano je 19 izvještaja o finansijskoj reviziji za 2018. godinu nadležnim organima za provođenje zakona i skrenuta im je pažnja na određene nalaze. U ranijem periodu, Ured za reviziju stavio je na raspolaganje svoje resurse tužilaštvima s ciljem bolje saradnje i postupanja po dostavljenim revizorskim izvještajima.

U skladu sa INTOSAI-jevim Okvirom međunarodnih standarda vrhovnih revizijskih institucija, Ured za reviziju prvi put je proveo **anketu subjekata revizije** s ciljem razvoja efektivne komunikacije i poboljšanja kvaliteta revizorskog rada. Upitnik je proveden za subjekte koji su bili predmetom revizije za 2018. godinu. Pored pitanja o provođenju revizija, tražene su sugestije rukovodilaca revidiranih subjekata, jer kao vrhovna revizijska institucija Federacije BiH nastojimo predstavljati primjer uzorne i kredibilne institucije, kako bismo mogli svojim radom jačati odgovornost i transparentnost u javnom sektoru.

OBAVLJANJE PRETHODNIH REVIZIJA ZA 2019. GODINU

U oktobru je donesen Plan revizija za 2019/2020. godinu, kojim je predviđeno obavljanje 90 revizija. Dostavljen je Parlamentarnoj komisiji odgovornoj za reviziju i objavljen na internet-stranici Ureda za reviziju.

Sa 31. 1. 2020. godine izvršeno je 88 prethodnih revizija, održani su sastanci s rukovodiocima institucija, na kojima je skrenuta pažnja na uočene nepravilnosti. Jedna planirana revizija je obustavljena zbog nemogućnosti dobivanja revizorskih dokaza za izvršenje finansijske revizije u skladu sa Zakonom o reviziji, za koju je Ured za reviziju izdao prekršajni nalog i obavijestio nadležno tužilaštvo.¹⁵

SEKTOR ZA FINANSIJSKU REVIZIJU INSTITUCIJA FEDERACIJE BIH

U Sektoru za finansijsku reviziju institucija Federacije BiH u 2019. godini izvršene su:

- **konačne revizije za 2018. godinu Izvještaja o izvršenju Budžeta FBiH i 23 institucije koje su se finansirale iz Budžeta FBiH,**
  - **prethodne revizije za 2019. godinu 23 federalna budžetska korisnika.**
-

Revizijom Izvještaja o izvršenju Budžeta Federacije BiH za 2018. godinu, u kojem su ukupno ostvareni rashodi i izdaci iznosili 2.421.291.342 KM, za finansijske izvještaje i za usklađenost data su mišljenja s rezervom i 47 preporuka. Ovaj Izvještaj je konsolidovani izvještaj za 61¹⁶ instituciju u FBiH, te daje sliku budžetske potrošnje na nivou Federacije BiH.

---

¹⁵ Revizija „Pretisa“ d.d. Vogošća

¹⁶ Za sedam kazneno-popravnih zavoda budžet se planira u jednom iznosu, na razdjelu Federalnog ministarstva pravde, kao jedna glava za sve KPZ-ove.

U tabeli je pregled subjekata, sa osnovnim podacima:

Redni broj	Subjekti revizije	Izvršenje budžeta	Dato mišljenje		Broj datih preporuka
			o finansijskim izvještajima	o usklađenosti sa zakonskim propisima	
1	2	3	4	5	6
1.	Izveštaj o izvršenju Budžeta FBiH za 2018. godinu	2.421.291.342	S rezervom	S rezervom	47
Korisnici Budžeta FBiH					
1.	Parlament Federacije BiH	13.386.168	Pozitivno	S rezervom	19
2.	Predsjednik i dva potpredsjednika Federacije BiH	2.307.777	Suzdržano	S rezervom	12
3.	Vlada Federacije BiH	28.843.185	Pozitivno	S rezervom	19
4.	Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova	6.931.572	Pozitivno	Pozitivno	11
5.	Federalno ministarstvo pravde	3.799.352	Pozitivno	S rezervom	14
6.	Federalno ministarstvo finansija	968.998.347	Pozitivno	S rezervom	27
7.	Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije	21.063.481	Pozitivno	S rezervom	11
8.	Federalno ministarstvo prometa i komunikacija	192.147.241	S rezervom	S rezervom	18
9.	Federalno ministarstvo zdravstva	41.174.868	Pozitivno	S rezervom	16
10.	Federalno ministarstvo trgovine	1.353.138	Pozitivno	Pozitivno	6
11.	Federalno ministarstvo prostornog uređenja	5.111.724	Pozitivno	S rezervom	18
12.	Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva	75.348.233	Pozitivno	S rezervom	19
13.	Federalno ministarstvo za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata	322.965.229	Pozitivno	S rezervom	25
14.	Federalno ministarstvo poduzetništva, razvoja i obrta	12.479.725	Pozitivno	Pozitivno	15
15.	Federalno ministarstvo rada i socijalne politike	442.923.630	S rezervom	S rezervom	25
16.	Federalno ministarstvo kulture i sporta	10.876.230	S rezervom	S rezervom	24
17.	Federalno ministarstvo raseljenih osoba i izbjeglica	25.009.030	Pozitivno	Pozitivno	9
18.	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke	8.430.841	Pozitivno	Pozitivno	5
19.	Federalno ministarstvo okoliša i turizma	6.676.894	Pozitivno	S rezervom	12

20.	Odbor državne službe za žalbe	287.406	Pozitivno	Pozitivno	5
21.	Federalni zavod za geologiju	1.056.334	Pozitivno	Pozitivno	2
22.	Služba za zajedničke poslove organa i tijela u FBiH	15.528.869	S rezervom	S rezervom	18
23.	Agencija za reviziju privatizacije	347.459	Pozitivno	S rezervom	8

Najvažniji nalazi kod budžetskih korisnika za usklađenost sa zakonima i propisima odnose se na:

- **Neusklađenost poslovanja sa Zakonom o budžetima u FBiH i Zakonom o izvršavanju budžeta za 2018. godinu u dijelu planiranja, realizacije i nadzora nad namjenskim trošenjem budžetskih sredstava;**
- **Planiranje javne potrošnje bez strateških dokumenata i realnih potreba, nedovoljno praćenje izvršenja odobrenih budžeta i finansijskih planova i nepostojanje mjerenja efekata uloženi sredstava;**
- **Registar budžetskih korisnika nije u skladu sa važećom zakonskom regulativom,** tako da se i dalje budžetski korisnici koji su jedno pravno lice vode kao više korisnika (Parlament FBiH i Predsjednik i potpredsjednici FBiH);
- **Nadležne institucije FBiH još uvijek nisu usvojile Međunarodne računovodstvene standarde za javni sektor;**
- **Raspodjela dijela sredstava transfera izvršena je bez primjene mjerljivih kriterija,** definisanih programima utroška sredstava.
- **Budžetski korisnici nisu vršili adekvatan nadzor nad namjenskim utroškom realizovanih transfera;**
- **Neki budžetski korisnici imovinu (zgrade i poslovne prostore) iskazuju u finansijskim izvještajima i koriste je bez adekvatne dokumentacije o vlasništvu, dok za dio iskazane imovine nisu u posjedu;**
- **Angažovanje po osnovu ugovora o djelu i dalje se vrši za radna mjesta koja su utvrđena pravilnicima o unutrašnjoj organizaciji;**
- **Značajan broj budžetskih korisnika nastavio je sa isplatom naknada zaposlenicima za rad u komisijama za redovne poslove iz nadležnosti,** na koje se ne plaćaju pripadajući porezi i doprinosi;
- **Nepoduzimanje adekvatnih mjera u cilju naplate značajnih potraživanja od krajnjih korisnika kredita za pravna lica i kantone, koji su na osnovu supsidijarnih ugovora sa FBiH preneseni na krajnje korisnike (JP Ceste FBiH, JP Željeznice FBiH, Tuzlanski, Bosansko-podrinjski, Unsko-sanski kanton, Zapadnohercegovačka županija i drugi).**

U periodu od oktobra do decembra 2019. godine obavljene su prethodne revizije sljedećih subjekata:

Redni broj	Naziv subjekta
1.	Parlament Federacije Bosne i Hercegovine
2.	Predsjednik i dva potpredsjednika Federacije Bosne i Hercegovine
3.	Vlada Federacije Bosne i Hercegovine
4.	Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova
5.	Federalno ministarstvo pravde
6.	Federalno ministarstvo finansija
7.	Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije
8.	Federalno ministarstvo prometa i komunikacija
9.	Federalno ministarstvo zdravstva
10.	Federalno ministarstvo trgovine
11.	Federalno ministarstvo prostornog uređenja
12.	Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva
13.	Federalno ministarstvo za pitanje boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata
14.	Federalno ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta
15.	Federalno ministarstvo rada i socijalne politike
16.	Federalno ministarstvo kulture i sporta
17.	Federalno ministarstvo raseljenih osoba i izbjeglica
18.	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke
19.	Federalno ministarstvo okoliša i turizma
20.	Služba za zajedničke poslove organa i tijela u FBIH
21.	Federalna uprava civilne zaštite
22.	Federalna novinska agencija
23.	Federalno tužilaštvo Federacije BiH

SEKTOR ZA FINANSIJSKU REVIZIJU INSTITUCIJA KANTONA, GRADOVA I OPĆINA

U Sektoru za finansijsku reviziju institucija kantona, gradova i općina u 2019. godini:

- izvršene su konačne revizije za 2018. godinu 23 subjekta, i to pet kantona, deset kantonalnih budžetskih korisnika i osam jedinica lokalne samouprave,
- u oktobru su započete prethodne revizije za 2019. godinu 24 subjekta, i to pet kantona, 12 korisnika budžeta kantona i sedam jedinica lokalne samouprave, koje su završene do kraja januara 2020. godine.

Budžeti pet revidiranih kantona planirani su u iznosu od 869.629.578 KM i čine 35% planiranih budžeta svih kantona u Federaciji BiH za 2018. godinu. Ukupni prihodi i primici kantona koji su revidirani iskazani su u iznosu od 825.278.198 KM, a rashodi i izdaci u iznosu od 804.850.288 KM. Tri kantona (Tuzlanski, Zeničko-dobojski i Kanton 10) iskazala su pozitivne finansijske rezultate, a preostala dva (Bosansko-podrinjski i Županija Posavska) negativne finansijske rezultate za 2018. godinu.

Neovisno o tome, svi revidirani kantoni i dalje iskazuju viškove rashoda nad prihodima, tzv. akumulirane deficite, koji na datum bilansa iznose ukupno 101.391.957 KM.

Međutim, treba naglasiti da ovaj iznos, kao i pojedinačno iskazani iznosi viškova rashoda nad prihodima većeg broja revidiranih kantona (Zeničko-dobojski, Tuzlanski, Kanton 10 i Bosansko-podrinjski kanton) nisu realni s obzirom na to da u njih nisu uključene sve dospjele obaveze koje, prema prezentiranim podacima, bez kamata, iznose 159.632.727 KM. U okviru neiskazanih obaveza, najveći dio od 158.461.148 KM odnosi se na pravosnažne presude i sudska rješenja o izvršenju po osnovu tužbi iz radnih odnosa.

Pored kantona, izvršene su i revizije deset korisnika budžeta kantona (devet ministarstava i jedne kantonalne uprave), čiji su budžeti planirani u ukupnom iznosu od 141.614.809 KM, dok su ukupni rashodi i izdaci iskazani u iznosu od 105.793.773 KM.

Izvršene su i revizije dva grada i šest općina, čiji su budžeti planirani u ukupnom iznosu od 96.986.471 KM. Ukupni prihodi i primici revidiranih jedinica lokalne samouprave iskazani su u iznosu od 82.691.136 KM, a rashodi i izdaci u iznosu od 82.731.505 KM.

U tabeli je pregled revidiranih subjekata, sa osnovnim podacima:

Red. br.	Subjekti revizije	Rashodi i izdaci za 2018. godinu	Dato mišljenje		Broj datih preporuka
			o finansijskim izvještajima	o usklađenosti sa zakonskim propisima	
1	2	3	4	5	6
1.	Tuzlanski kanton	342.142.398	S rezervom	S rezervom	26
2.	Zeničko-dobojski kanton	315.856.042	S rezervom	S rezervom	45
3.	Hercegbosanska županija/Kanton 10	70.054.953	S rezervom	S rezervom	23
4.	Županija Posavska	41.188.246	S rezervom	S rezervom	24
5.	Bosansko-podrinjski kanton	35.608.649	S rezervom	S rezervom	31
6.	Ministarstvo komunalne privrede i infrastrukture Kantona Sarajevo	40.830.939	Pozitivno	S rezervom	16
7.	Ministarstvo kulture i sporta Kantona Sarajevo	11.145.242	S rezervom	S rezervom	16

8.	Kantonalna uprava civilne zaštite Kantona Sarajevo	10.437.281	Pozitivno	S rezervom	14
9.	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Tuzlanskog kantona	9.374.600	Pozitivno	S rezervom	14
10.	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Hercegovačko-neretvanske županije/kantona	8.729.236	Pozitivno	S rezervom	13
11.	Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta Srednjobosanskog kantona	8.070.413	S rezervom	S rezervom	17
12.	Ministarstvo za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu Zeničko-dobojskog kantona	6.544.198	S rezervom	S rezervom	23
13.	Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva Unsko-sanskog kantona	5.140.230	Pozitivno	S rezervom	6
14.	Ministarstvo gospodarstva Županije Zapadnohercegovačke	3.762.155	Pozitivno	S rezervom	20
15.	Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva Hercegbosanske županije	1.759.479	Pozitivno	Pozitivno	6
16.	Grad Zenica	47.027.785	S rezervom	S rezervom	19
17.	Grad Goražde	9.453.310	S rezervom	S rezervom	23
18.	Općina Čapljina	13.898.887	S rezervom	S rezervom	20
19.	Općina Vareš	4.780.838	S rezervom	Negativno	42
20.	Općina Bosanski Petrovac	3.258.886	Pozitivno	S rezervom	15
21.	Općina Teočak	1.824.083	Pozitivno	S rezervom	19
22.	Općina Foča FBiH	1.771.855	Pozitivno	S rezervom	10
23.	Općina Dobretići	715.861	Pozitivno	S rezervom	10

Najznačajniji nalazi izvršenih revizija su:

- **Finansijski rezultati i ukupno neraspoređeni viškovi rashoda nad prihodima kod pojedinih kantona nisu tačno iskazani zbog neevidentiranih pravosnažnih presuda i sudskih rješenja o izvršenju;**
- **Planiranje budžeta kod pojedinih kantona nije vršeno u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i realnim mogućnostima;**

- **Tekući transferi nižim nivoima vlasti nisu realizovani u skladu sa zakonima o izvršenju kantonalnih budžeta;**
- **Postupci javnih nabavki nisu se provodili u potpunosti u skladu s važećim propisima o javnim nabavkama;**
- **I dalje se angažuju lica po osnovu ugovora o djelu za poslove koji su sistematizovani;**
- **Godišnji popisi nisu provedeni u potpunosti, niti je izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog stanja imovine i obaveza sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom;**
- **Raspodjela sredstava tekućih transfera vršila se bez jasno utvrđenih kriterija, sa korisnicima sredstava nisu se zaključivali ugovori, nisu se sačinjavali izvještaji o utrošku sredstva niti je vršen adekvatan nadzor nad trošenjem tih sredstava;**
- **Godišnji popisi sredstava i obaveza nisu provedeni u potpunosti niti je izvršeno usaglašavanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom;**
- **Pojedina ministarstva nisu sačinjavala sve obrasce finansijskih izvještaja, propisane važećim propisima o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u FBiH;**
- **Nije uspostavljen odgovarajući sistem internih kontrola i usklađenost poslovanja sa zakonskim propisima.** Nisu doneseni svi potrebni interni akti; doneseni akti nisu usklađeni sa važećom regulativom, ne provode se dosljedno i u potpunosti, niti se vrši nadzor nad njihovom primjenom;
- **Kod pripreme, izrade i donošenja budžeta, kao i kod budžetskog izvještavanja, pojedine jedinice lokalne samouprave nisu se pridržavale odredbi Zakona o budžetima u FBiH i Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH;**
- **Nije osiguran potpun nadzor nad prikupljanjem i naplatom neporeznih prihoda, ne vode se pomoćne evidencije niti se vrši usaglašavanje sa iskazanim evidencijama u knjigovodstvu.** Ne poduzimaju se ni sve propisane mjere naplate potraživanja;
- **Nisu uspostavljene cjelovite evidencije o prikupljenim namjenskim sredstvima kod većeg broja jedinica lokalne samouprave, a ni evidencije o realizaciji tih sredstava za definirane namjene;**
- **Nabavke su se vršile bez pravilnog odabira odgovarajućih, propisanih postupaka i bez provođenja propisanih procedura.**

U periodu od oktobra 2019. godine do januara 2020. godine obavljene su prethodne revizije sljedećih subjekata:

Redni broj	Naziv subjekta revizije
1.	Kanton Sarajevo
2.	Srednjobosanski kanton
3.	Unsko-sanski kanton
4.	Hercegovačko-neretvanska županija/kanton
5.	Županija Zapadnohercegovačka
6.	Ministarstvo saobraćaja Kantona Sarajevo
7.	Direkcija za puteve Kantona Sarajevo
8.	Ministarstvo finansija Zeničko-dobojskog kantona
9.	Zavod za izgradnju Kantona Sarajevo
10.	Kantonalna direkcija za ceste Zeničko-dobojskog kantona
11.	Ministarstvo finansija Tuzlanskog kantona
12.	Ministarstvo finansija Hercegbosanske županije
13.	Uprava za ceste Hercegbosanske županije
14.	Skupština Kantona Sarajevo
15.	Skupština Hercegovačko-neretvanske županije/kantona
16.	Ministarstvo finansija Županije Posavske
17.	Skupština Bosansko-podrinjskog kantona
18.	Grad Cazin
19.	Grad Široki Brijeg
20.	Općina Kakanj
21.	Općina Kalesija
22.	Općina Neum
23.	Općina Kiseljak
24.	Općina Odžak

Revizije subjekata od rednog broja 6 do 17 obavljaju se prvi put

SEKTOR ZA FINANSIJSKU REVIZIJU ZAVODA, FONDOVA I AGENCIJA

Sektor je do kraja septembra 2019. godine od planiranih 18 izvršio finansijsku reviziju 17 subjekata (jedan zavod, tri fonda, tri agencije, osam javnih ustanova, od kojih: četiri bolnice, dva univerziteta, jedna apoteka, jedan banjsko-rekreativni centar i dvije kantonalne direkcije za puteve).

U periodu od oktobra 2019. do januara 2020. godine obavljene su prethodne revizije 24 subjekta, od kojih se kod 17 finansijska revizija obavlja prvi put.

Od marta do septembra 2019. godine obavljeno je 17 finansijskih revizija. Revizija Operatora za obnovljive izvore energije i efikasnu kogeneraciju obustavljena je jer se nisu stvorili uslovi za njeno izvršenje, o čemu je Ured za reviziju obavijestio Parlamentarnu komisiju odgovornu za reviziju, Vladu Federacije BiH i nadležno kantonalno tužilaštvo, te izdao prekršajni nalog subjektu revizije i odgovornoj osobi, u skladu sa Zakonom o reviziji.

Kod izbora subjekata revizije za 2018. godinu prioritet je dat onima koje Ured za reviziju nije prethodno revidirao (12 subjekata), kao i subjektima kod kojih se finansijska revizija nije obavljala duži vremenski period.

Četiri subjekta (Agencija za privatizaciju FBiH, Zavod za transfuzijsku medicinu FBiH, JU Kantonalna bolnica „Dr. Safet Mujić“ Mostar i Županijska bolnica „Dr. Fra Mihovil Sučić“ Livno) iskazala su negativan finansijski rezultat u ukupnom iznosu od 3.700.899 KM. Obaveze na 31. 12. 2018. godine iskazane su u iznosu od 128.273.715 KM i najvećim dijelom (92%) predstavljaju kratkoročne obaveze. Najznačajnije obaveze iskazane su kod JU Služba za zapošljavanje Unsko-sanskog kantona, u iznosu od 30.890.601 KM, i najvećim dijelom odnose se na neizmirene obaveze za zdravstveno osiguranje nezaposlenih osoba iz ranijeg perioda. Značajno je istaći da se 47% obaveza (60.833.979 KM) odnosi na iskazane obaveze zdravstvenih ustanova.

U tabeli je pregled revidiranih subjekata za 2018. godinu, sa osnovnim podacima:

Redni broj	Subjekti revizije	Rashodi u 2018. godini	Dato mišljenje		Broj datih preporuka
			o finansijskim izvještajima	o usklađenosti sa zakonskim propisima	
1	2	3	4	5	6
1.	Agencija za privatizaciju FBIH	1.933.574	Positivno	S rezervom	11
2.	Agencija za vodno područje rijeke Save	18.864.928	S rezervom	S rezervom	14
3.	Agencija za vodno područje Jadranskog mora	3.933.328	S rezervom	S rezervom	22
4.	Zavod za transfuzijsku medicinu FBIH	6.824.963	S rezervom	Negativno	19
5.	JU Služba za zapošljavanje Tuzlanskog kantona	19.446.401	Positivno	S rezervom	9
6.	JU Služba za zapošljavanje Unsko-sanskog kantona	9.017.841	Negativno	S rezervom	15
7.	Služba za zapošljavanje Hercegovačko-neretvanskog kantona	13.323.071	S rezervom	S rezervom	11
8.	JU Apoteke Sarajevo	59.271.103	S rezervom	S rezervom	19
9.	JU Opća bolnica „Prim. dr. Abdulah Nakaš“ Sarajevo	32.107.097	Positivno	S rezervom	11
10.	JU Kantonalna bolnica Goražde	5.534.250	S rezervom	S rezervom	27
11.	JU Kantonalna bolnica „Dr. Safet Mujić“ Mostar	20.235.801	Positivno	Negativno	27
12.	JU Banjsko-rekreativni centar „Aquaterrm“ Olovo	2.797.043	Positivno	Positivno	3
13.	JU Univerzitet u Zenici/Universitas studiorum Zenicaensis	15.480.147	Positivno	S rezervom	16
14.	JU Univerzitet u Tuzli/Universitas studiorum Tuzlaensis	31.947.797	Positivno	S rezervom	12
15.	JU Kantonalna direkcija za puteve Srednjobosanskog kantona	12.768.735	S rezervom	S rezervom	19
16.	JU Direkcija regionalnih cesta Unsko-sanskog kantona	7.149.062	S rezervom	S rezervom	18
17.	Županijska bolnica „Dr. Fra Mihovil Sučić“ Livno	12.291.892	Negativno	Negativno	37

Najznačajniji nalazi izvršenih revizija su:

- Iskazivanje imovine je kod određenih subjekata revizije (zgrade i poslovni prostori) u knjigovodstvenim evidencijama bez adekvatne dokumentacije o vlasništvu;
- Na univerzitetima je utvrđeno **angažovanje vanjskih saradnika** (akademskog osoblja), **kao i zaposlenika za izvođenje nastave po ugovoru o djelu za poslove iz nadležnosti institucija** koji su utvrđeni pravilnicima o unutrašnjoj organizaciji;
- Vrš se isplate stimulacija zaposlenicima, iako nisu stvoreni uslovi za to u skladu sa internim aktima;
- Ne poduzimaju se adekvatne mjere na naplati prihoda po osnovu posebnih vodnih naknada;
- U službama za zapošljavanje utvrđena je **neefikasnost u realizaciji programa aktivne politike zapošljavanja**, zbog čega realizacija plana i programa ne prati finansijski plan, što utiče na slabe efekte zapošljavanja;
- Ne vrši se adekvatno planiranje i praćenje izvršenja plana, u skladu sa zakonskim propisima;
- Evidentne su **slabosti u provođenju Zakona o javnim nabavkama** (ne provode se postupci javnih nabavki, iako je to obaveza, ili su postupci provedeni na način koji nije u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama);
- **Isplaćivanje neto plaća zaposlenima vrši se bez uplate pripadajućih poreza i doprinosa**, što nije u skladu sa važećim zakonskim propisima;
- **Ne poduzimaju se adekvatne mjere u cilju naplate potraživanja od krajnjih korisnika;**
- **Ne provode se transparentne procedure prilikom zapošljavanja;**
- Popis imovine, potraživanja i obaveza nije izvršen u skladu sa zakonskim propisima.

U periodu od oktobra 2019. do januara 2020. godine obavljene su prethodne revizije sljedećih subjekata:

Redni broj	Naziv subjekta revizije
1.	Finansijsko-informatička agencija*
2.	Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH
3.	Zavod zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo
4.	Zavod zdravstvenog osiguranja Bosansko-podrinjskog kantona Goražde
5.	Zavod za zdravstveno osiguranje Županije Zapadnohercegovačke
6.	Zavod za zdravstveno osiguranje Hercegbosanske županije
7.	Služba za upošljavanje Županije Posavske
8.	JU Služba za zapošljavanje Bosansko-podrinjskog kantona

9.	JU Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo*
10.	Institut za zdravlje i sigurnost hrane Zenica*
11.	JU Zavod za hitnu medicinsku pomoć Kantona Sarajevo*
12.	JU Bolnica Travnik*
13.	JU Opća bolnica Konjic*
14.	Opća bolnica Tešanj*
15.	Hrvatska bolnica „Dr. fra Mato Nikolić“ Nova Bila*
16.	Županijska bolnica Orašje*
17.	Gradska ljekarna Mostar*
18.	JU Gradske apoteke Tuzla*
19.	JU Apoteka „Zdravlje“ Zenica*
20.	Ustanova iz djelokruga socijalne zaštite „Ljubuški“*
21.	JZU Centar za fizikalnu medicinu, rehabilitaciju i banjsko liječenje „Iliđa“ Gradačac*
22.	ZU Lječilište „Gata“ Bihać*
23.	Studentski centar Sveučilišta u Mostaru*
24.	JU Ceste Županije Zapadnohercegovačke*

*Revizije se obavljaju prvi put.

SEKTOR ZA FINANSIJSKU REVIZIJU JAVNIH PREDUZEĆA

Sektor je do kraja septembra 2019. godine izvršio konačne revizije 18 subjekata, od kojih je devet obavljeno prvi put, a tri nakon deset i više godina.

Od oktobra 2019. do januara 2020. godine urađena je prethodna revizija 17 subjekata za 2019. godinu. Prethodna revizija Društva za proizvodnju i promet proizvoda sa posebnom namjenom „Pretis“ d.d. Vogošća nije obavljena zbog nemogućnosti dobivanja revizorskih dokaza u skladu sa Zakonom o reviziji. Zato je izdat prekršajni nalog i donesen Zaključak o privremenoj obustavi revizije, do sticanja uslova za njen nastavak.

U periodu od marta do septembra 2019. godine izvršena je revizija finansijskih izvještaja 18 preduzeća u većinskom državnom vlasništvu. Pri izboru subjekata revizije prioritet je dat onima koji nisu ranije revidirani (devet subjekata) i čija je djelatnost od značaja za građane FBiH i ekonomski razvoj. Među revidiranim, najveći broj je komunalnih preduzeća (sedam), preduzeća u čijoj nadležnosti je upravljanje prirodnim bogatstvima – rudnici (četiri), te preduzeća za izgradnju i održavanje cesta (tri).

Ostvareni prihod ovih preduzeća u 2018. godini iskazan je u iznosu od 586.071.711 KM, a ukupni rashodi u iznosu od 515.760.095 KM. Gubitak u poslovanju iskazalo je šest preduzeća u ukupnom iznosu od 64.898.734 KM, a preostalih 12 dobit u ukupnom iznosu od 135.210.350 KM. Kratkoročne obaveze na 31. 12. 2018. godine iskazane su u iznosu od 763.775.371 KM.

U tabeli je pregled revidiranih subjekata za 2018. godinu, sa osnovnim podacima:

Redni broj	Subjekti revizije	Rashodi za 2018. godinu	Dato mišljenje		Broj datih preporuka
			o finansijskim izvještajima	o usklađenosti sa zakonskim propisima	
1.	2.	3.	4.	5.	6.
1.	JP Međunarodni aerodrom „Sarajevo“ d.o.o. Sarajevo	36.771.736	Pozitivno	S rezervom	4
2.	JP „Autoceste Federacije BiH“ d.o.o. Mostar	84.019.292	S rezervom	S rezervom	14
3.	JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo, ZD Rudnici „Kreka“ d.o.o. Tuzla	125.883.214	Negativno	Negativno	24
4.	JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo, ZD RMU „Abid Lolić“ d.o.o. Bila*	14.121.703	Negativno	Negativno	34
5.	JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo, ZD RMU „Kakanj“ d.o.o. Kakanj	82.313.907	Negativno	Negativno	34
6.	Rudnici boksita d.o.o. za eksploataciju rude Široki Brijeg*	2.451.321	Negativno	S rezervom	18
7.	„Ceste“ d.d. Mostar	12.128.928	Pozitivno	S rezervom	12
8.	Javni servis „Radio-televizija Federacije BiH“	34.605.234	Negativno	S rezervom	32
9.	„Sarajevoputevi“ d.d. Sarajevo	7.701.958	Negativno	Negativno	19
10.	Lutrija BiH d.o.o. Sarajevo	31.881.751	Pozitivno	S rezervom	11
11.	JP „Rad“ Lukavac*	6.408.939	Negativno	S rezervom	18
12.	KJP „Poljoprivredno dobro Butmir“ d.o.o. Sarajevo*	4.380.330	Negativno	Negativno	28
13.	KJKP „Gradski saobraćaj“ d.o.o. Sarajevo	60.629.008	Negativno	Negativno	36
14.	JKP „Tomislavgrad“ d.o.o. Tomislavgrad*	2.205.195	Negativno	S rezervom	17
15.	JP „Deponija“ d.o.o. Mostar	2.097.552	S rezervom	S rezervom	12
16.	JKP „Čistoća“ d.o.o. Cazin	3.298.594	S rezervom	S rezervom	25
17.	JP „Komunalno Neum“ d.o.o. Neum	2.163.143	Negativno	S rezervom	23
18.	JP „Komunalac“ d.d. Gradačac	2.698.290	Negativno	S rezervom	15

Najznačajniji nalazi iz obavljenih revizija:

- **Veći broj preduzeća nije, u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH, uspostavio odgovarajući sistem internih kontrola po COSO modelu;**
- **Prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja nisu dosljedno primjenjivane odredbe Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja (MSFI) i Međunarodnih računovodstvenih standarda (MRS);**
- **Na datum bilansa nije vršeno mjerenje nadoknadive vrijednosti iskazane imovine u skladu sa zahtjevima MRS-a 36 – Umanjenje imovine, koji zahtijeva da se na kraju svakog izvještajnog perioda ocijeni postoji li bilo koji pokazatelj da je vrijednost nekog sredstva umanjena;**
- **Nije vršen obračun proizvodnje i evidentiranje zaliha u skladu sa zahtjevima MRS-a 2 – Zalihe;**
- **Nije vršena ispravka vrijednosti svih zastarjelih i nenaplativih potraživanja, a nisu poduzimane ni sve zakonom propisane radnje naplate kako ne bi nastupila zastara;**
- **Rezervisanja po osnovu izvjesnih sudskih sporova nisu vršena u skladu sa zahtjevima MRS-a 37 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva;**
- **Nisu blagovremeno izmirivane obaveze za poreze, doprinose i posebne naknade na isplaćene plaće;**
- **Nisu blagovremeno izmirivane obaveze za porez na dodanu vrijednost, u skladu sa zahtjevima Zakona o porezu na dodanu vrijednost;**
- **Nabavke roba, usluga i radova nisu vršene u potpunosti u skladu sa procedurama propisanim Zakonom o javnim nabavkama i provedbenim aktima;**
- **Popis imovine i obaveza nije izvršen detaljno i sveobuhvatno u svim preduzećima, niti je izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog stanja imovine i obaveza sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom;**
- **Bilješke uz finansijske izvještaje, za dio preduzeća, nisu sastavljane u skladu sa tačkom 25. MRS-a 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja, s obzirom na to da menadžment pri sastavljanju finansijskih izvještaja nije procijenio i objavio sposobnost preduzeća da nastave poslovati u vremenski neograničenom periodu.**

Na osnovu navedenog, organi upravljanja u preduzećima sa većinskim državnim vlasništvom (uprava, nadzorni odbor i skupština) nisu u potpunosti obavljali zadaću koja im je povjerena Zakonom o javnim preduzećima i Zakonom o privrednim društvima.

U periodu od oktobra 2019. do januara 2020. godine obavljene su prethodne revizije 17 subjekata, od planiranih 18¹⁷, i to kod:

Redni broj	Naziv subjekta
1.	BH Telecom d.d. Sarajevo
2.	JP Hrvatske telekomunikacije d.d. Mostar
3.	Hrvatska pošta d.o.o. Mostar
4.	JP BH Pošta d.o.o. Sarajevo
5.	JP Ceste Federacije BiH d.o.o. Sarajevo
6.	Privredno društvo za proizvodnju i transport gasa „BH-Gas“ d.o.o. Sarajevo
7.	Šumskoprivredno društvo „Srednjobosanske šume“ d.o.o. Donji Vakuf
8.	Rudnik soli „Tuzla“ d.d. Tuzla
9.	KJKP „Rad“ d.o.o. Sarajevo
10.	JKUP „Komunalije“ d.o.o. Velika Kladuša
11.	„Vodovod“, društvo za vodovod i kanalizaciju d.o.o. Mostar
12.	Javno preduzeće za vodoprivrednu djelatnost „Spreča“ d.d. Tuzla
13.	JP „Vodokom“ d.o.o. Kakanj
14.	Hidrogradnja d.d. Sarajevo – u stečaju
15.	JP „Olimpijski bazen Otoka“ d.o.o. Sarajevo
16.	Hotelsko-turističko društvo „Zenit-Bro“ d.o.o. Neum
17.	JP „Parkovi“ Ljubuški

¹⁷ Revizija Društva za proizvodnju i promet proizvoda sa posebnom namjenom „Pretis“ d.d. Vogošća planirana je, ali zbog nemogućnosti dobivanja revizorskih dokaza, u skladu sa Zakonom o reviziji donesen je Zaključak o privremenoj obustavi revizije, do sticanja uslova za njen nastavak.

REVIZIJA UČINKA

U 2019. godini objavljena su dva izvještaja revizije učinka koja su obuhvatila sljedeće teme: „Upravljanje programima sufinansiranja zapošljavanja“ i „Aktivnosti nadležnih institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine na smanjenju zagađenosti zraka“. Objavljena su i dva izvještaja o praćenju realizacije preporuka datih u ranije obavljenim revizijama.

Započete su aktivnosti na planiranju nove revizije koja će se provesti u okviru projekata paralelne revizije učinka¹⁸.

Shodno članu 14. Zakona o reviziji, Ured za reviziju ima pravo izvršiti pregled ili ispitivanje određenog aspekta poslovanja cijele ili dijela institucije, programa ili aktivnosti u pogledu ekonomičnosti, efikasnosti i efektivnosti s kojima ta institucija koristi svoje resurse i o tome izvještava na način koji određuje ovaj Zakon.

U provođenju revizije učinka primjenjuju se INTOSAI-jevi standardi vrhovnih revizijskih institucija, koji principe ekonomičnosti, efikasnosti i efektivnosti definišu¹⁹ na sljedeći način:

Ekonomičnost	Svođenje troškova resursa na najmanju moguću mjeru. Korišteni resursi trebaju biti na raspolaganju pravovremeno, u odgovarajućoj količini i uz odgovarajući kvalitet, te po najboljoj cijeni.
Efikasnost	Najbolje moguće korištenje raspoloživih resursa. Ovaj princip vezan je za odnos korištenih resursa i izlaznih vrijednosti ostvarenih u pogledu količine, kvaliteta i rokova.
Efektivnost	Ispunjavanje postavljenih ciljeva i postizanje predviđenih rezultata.

Revizija učinka treba doprinijeti boljim javnim uslugama, kvalitetnijem trošenju javnog novca i većem stepenu transparentnosti i javne odgovornosti.

Provodi je Sektor za reviziju učinka, koji je u prvoj polovini 2019. godine raspolagao sa osam revizora učinka. U drugom dijelu godine realizovana su nova zapošljavanja, te je krajem 2019. godine Sektor raspolagao sa deset revizora učinka. Stručnu podršku u osiguranju kvaliteta i razvoju metodologije revizije učinka pruža Sektor za razvoj, metodologiju i upravljanje kvalitetom.

¹⁸ Paralelne revizije učinka podrazumijevaju rad na reviziji u više zemalja, sa istom ili sličnom temom, ciljevima, obimom, metodologijom i vremenom provođenja revizije, i svaka VRI na kraju izrađuje i publikuje poseban izvještaj, nezavisno od drugih, prema pravilima i procedurama karakterističnim za tu VRI.

¹⁹ ISSAI 300.11 – Međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija – Ekonomičnost, efikasnost i efektivnost

Najznačajnije aktivnosti Sektora za reviziju učinka, realizovane u 2019. godini, mogu se podijeliti u sljedeće grupe:

- provođenje revizija,
- praćenje realizacije preporuka,
- predlaganje tema i započinjanje paralelne revizije učinka.

OBJAVLJENI IZVJEŠTAJI REVIZIJE UČINKA

U 2019. godini objavljena su četiri izvještaja revizije učinka, prezentirana u narednoj tabeli:

Red. br.	Naziv izvještaja revizije učinka	Datum objave
1.	Upravljanje programima sufinansiranja zapošljavanja	17. 9. 2019.
2.	Aktivnosti nadležnih institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine na smanjenju zagađenosti zraka	24. 12. 2019.
3.	Praćenje realizacije preporuka iz Izvještaja revizije učinka „Nedovoljna obnova šuma kao posljedica neefikasnog sistema upravljanja šumama“	31. 12. 2019.
4.	Praćenje realizacije preporuka iz Izvještaja revizije učinka „Unapređenje kapaciteta za planiranje razvojnih projekata u kantonima u FBiH“	31. 12. 2019.

Prva dva izvještaja predstavljaju nove revizije učinka u kojima su, osim nalaza i zaključaka, date preporuke. Druga dva izvještaja odnose se na praćenje realizacije preporuka iz ranije objavljenih izvještaja revizije učinka, te su u njima predstavljeni nalazi i zaključci.

PROVOĐENJE REVIZIJA

Ciklus revizije učinka ne može se vezati za trajanje kalendarske godine, tako da se aktivnosti započete u jednoj veoma često završavaju u narednoj godini. S tim u vezi, Sektor za reviziju učinka je u 2019. godini proveo glavnu studiju za reviziju učinka „Upravljanje programima sufinansiranja zapošljavanja“, koja je započela u 2018. godini. U fazi glavne studije detaljno je ispitano upravljanje programima sufinansiranja zapošljavanja Federalnog zavoda za zapošljavanje. Vremenski obuhvat revizije odnosio se na četiri godine (2015-2018. godine), a uzorkom su obuhvaćene aktivnosti šest subjekata revizije. U predmetnom izvještaju dato je ukupno 11 preporuka, koje su upućene na 13 subjekata.

U 2019. godini planirana je i provedena predstudija i glavna studija revizije učinka „Aktivnosti nadležnih institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine na smanjenju zagađenosti zraka“. U fazi predstudije sveobuhvatno je sagledana oblast unapređenja kvaliteta zraka i uloga nadležnih institucija, te je utvrđen revizijski problem i izvršeno planiranje glavne studije. U glavnoj studiji ispitane su aktivnosti nadležnih institucija na odabranom uzorku od 16 institucija. Revizija se odnosila na trogodišnji vremenski period (2016-2018. godine), a u izvještaju je dato ukupno 13 preporuka, koje su upućene na 24 subjekata.

Ukupan broj datih preporuka, po subjektima kojima su upućene, prezentiran je u tabeli:

Red. br.	Subjekti kojima su date preporuke	Broj datih preporuka
1	2	3
1.	Parlament Federacije BiH	2
2.	Parlament Federacije BiH i Vlada Federacije BiH	2
3.	Vlada Federacije BiH	1
4.	Federalni zavod za zapošljavanje	6
5.	Federalni zavod za zapošljavanje i kantonalne službe za zapošljavanje	2
6.	Federalno ministarstvo okoliša i turizma	5
7.	Federalno ministarstvo okoliša i turizma i Federalno ministarstvo prometa i komunikacija	1
8.	Federalno ministarstvo okoliša i turizma i kantonalna ministarstva nadležna za okoliš	1
9.	Kantonalna ministarstva nadležna za okoliš	1
10.	Federalni hidrometeorološki zavod	2
11.	Federalna i kantonalne uprave za inspeksijske poslove	1
	Ukupan broj datih preporuka:	24

U skladu s članom 16. Zakona o reviziji, Ured za reviziju je u roku od 30 dana od završetka revizija dostavio konačne izvještaje revidiranim institucijama i Parlamentu FBiH. Izvještaji su u isto vrijeme dostavljeni Vladi FBiH i Predsjedniku FBiH, a zajedno sa saopćenjima za javnost objavljeni su i na internet-stranici Ureda za reviziju, kako bi bili dostupni široj javnosti. Izvještaji revizije učinka koji su objavljeni u 2019. godini dobro su prihvaćeni u medijima i bili su predmet brojnih medijskih članaka.

Uzimajući u obzir da plan zapošljavanja u Sektoru za reviziju učinka nije realizovan predviđenom dinamikom, jedna revizija učinka nije izvršena.

PRAĆENJE REALIZACIJE PREPORUKA REVIZIJE UČINKA

U 2019. godini izvršeno je praćenje realizacije preporuka iz dva ranije objavljena izvještaja. Praćenje predstavlja završnu fazu u revizijskom ciklusu (follow-up),²⁰ predviđenu Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija. Riječ je o periodičnoj aktivnosti koja se provodi s ciljem osiguranja povratnih informacija za Ured za reviziju, zakonodavnu i izvršnu vlast, o mjerama preduzetim na osnovu izvještaja revizije učinka. Svrha praćenja je unapređenje buduće prakse postupanja po izvještajima i veća realizacija datih preporuka.

Provedena su praćenja realizacije preporuka iz sljedećih izvještaja revizije učinka:

- „Unapređenje kapaciteta za planiranje razvojnih projekata u kantonima u FBiH“ (Izvještaj objavljen 2016. godine);
- „Nedovoljna obnova šuma u Federaciji BiH kao posljedica neefikasnog sistema upravljanja šumama“ (Izvještaj objavljen 2014. godine).

Praćenje realizacije preporuka pokazalo je kako institucije kojima su preporuke upućene nisu preduzele dovoljne aktivnosti na njihovoj realizaciji. Također je zaključeno kako Parlament FBiH, odnosno Parlamentarna komisija odgovorna za reviziju još uvijek nisu uspostavili funkcionalan mehanizam praćenja realizacije preporuka, s obzirom na to da nije osigurano da institucije dostavljaju povratne informacije o preduzetim aktivnostima.

Na osnovu praćenja realizacije preporuka sačinjena su dva izvještaja, koja su dostavljena predstavnicima zakonodavne i izvršne vlasti. Izvještaji su objavljeni i na internet-stranici Ureda za reviziju.

Krajem 2019. godine na internet-stranici Ureda za reviziju prvi put je objavljen **Registar preporuka revizije učinka**. Registar sadrži sve do sada date preporuke revizije učinka, kao i podatke o stepenu realizacije preporuka za koje je izvršeno praćenje.

---

²⁰ ISSAI 3200.145

PREDLAGANJE TEMA REVIZIJE UČINKA I ZAPOČINJANJE PARALELNE REVIZIJE UČINKA

Planiranje tema budućih revizija uobičajen je dio procesa koji se obavlja u skladu sa INTOSAI-jevim standardima. S tim u vezi, provedena su istraživanja radi identifikacije aktuelnih društvenih problema i eventualnih slabosti u radu institucija.

Ured za reviziju je u 2019. godini kroz projekat paralelne revizije učinka započeo međunarodnu saradnju s vrhovnim revizijskim institucijama iz okruženja. Planirano je da paralelnu reviziju učinka na temu „Interventno upravljanje u slučaju iznenadnog zagađenja Jadranskog mora“ provedu vrhovne revizijske institucije iz svih zemalja koje imaju izlaz na Jadransko more (Albanija, Bosna i Hercegovina, Crna Gora, Hrvatska, Italija i Slovenija). Krajem 2019. godine održan je i prvi radni sastanak predstavnika vrhovnih revizijskih institucija koje će učestvovati u projektu.

Ovu reviziju će ispred Bosne i Hercegovine, pored Ureda za reviziju institucija u FBIH, provoditi Ured za reviziju institucija BiH, svako u okviru svoje nadležnosti. Predviđeno je da se predmetna revizija realizuje u 2020. godini, nakon čega će se sačiniti izvještaj o paralelnoj reviziji učinka, koji će objediniti rezultate pojedinačnih revizijskih izvještaja učesnika.

RAZVOJ, METODOLOGIJA I UPRAVLJANJE KVALITETOM

U Sektoru za razvoj, metodologiju i upravljanje kvalitetom u 2019. godini aktivnosti su bile usmjerene na unapređenje metodologije rada u finansijskoj reviziji i reviziji učinka, na praćenje i primjenu INTOSAI-jevih standarda za vrhovne revizijske institucije i Međunarodnih revizijskih standarda, kao i na provođenje kontrole kvaliteta finansijske revizije i revizije učinka.

U oblasti metodologije, aktivnosti su se odnosile na:

- usklađivanje forme izvještaja o finansijskoj reviziji sa izmijenjenim INTOSAI-jevim standardima revizije i Međunarodnim revizijskim standardima;
- praćenje implementacije metodologije finansijske revizije i revizije usklađenosti i usklađivanje sa zahtjevima i potrebama iskazanim u toku provođenja revizija;
- rad na izmjenama i dopunama procedura, smjernica i uputstava revizije učinka, radi poboljšanja i prilagođavanja INTOSAI-jevom Okviru;
- rad na metodologiji revizije u dijelu uvođenja finansijskog upravljanja i kontrole;
- kontinuirano praćenje i implementaciju izmijenjenog INTOSAI-jevog Okvira.

U oblasti kontrole kvaliteta prioritet je dat unapređenju metodologije za kontrolu kvaliteta finansijske revizije i revizije učinka. Aktivnosti Sektora bile su usmjerene na kontrolu u toku izvršenja finansijske revizije i revizije učinka (tzv. vrući pregled) i u fazi izvještavanja o izvršenoj reviziji. Izvršen je vrući pregled svih sačinjenih nacрта i konačnih izvještaja o finansijskim revizijama i revizijama učinka. Također, vršena je koordinacija i nadzor nad radom timova za kontrolu osiguranja kvaliteta (hladni pregled) finansijske revizije za 2017. godinu. Hladni pregled odnosio se na dvije revizije. Iz Sektora za finansijsku reviziju institucija kantona, gradova i općina obuhvaćen je izvještaj Hercegovačko-neretvanske županije, a iz Sektora za finansijsku reviziju zavoda, fondova i agencija obuhvaćen je izvještaj Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije BiH.

Poslovi razvoja odnose se na obuke i stručno usavršavanje revizorskog i ostalog osoblja Ureda za reviziju. Te aktivnosti Sektora vršene su u skladu s Planom obuke za 2019. godinu. Pored obuka koje su specijalizovane za proces revizije, vršena je i obuka iz oblasti upravljanja ljudskim resursima, poznavanja javnih prihoda i javnih finansija. One su realizovane putem eksterne edukacije, zajedničke edukacije u okviru VRI u BiH i interne edukacije.

Sektor je tokom godine učestvovao i u:

- unapređenju i dopuni novim podacima uspostavljenih baza podataka (Registar subjekata revizije, Registar propisa i Registar preporuka finansijske revizije);
- kreiranju Registra preporuka revizije učinka;
- sačinjavanju odgovarajućih izvještaja na osnovu podataka iz uspostavljenih baza.

INTERNA EDUKACIJA

Velika pažnja posvećena je internoj komunikaciji i obuci zaposlenika Ureda za reviziju, koja ima za cilj pravovremeno informisanje, razmjenu informacija i sticanje novih znanja. Svake godine, prije obavljanja prethodnih revizija, posveti se pažnja internoj obuci za finansijske revizore iz oblasti metodologije za planiranje revizije i rezultatima izvršene kontrole kvaliteta. Obuka se također organizuje prije početka konačnih revizija. Tokom cijelog procesa revizija, kao vid kontrole kvaliteta, održavaju se prezentacije i rasprave između revizora i menadžmenta Ureda za reviziju, na kojima se transparentno raspravlja o nalazima finansijske revizije i revizije učinka.

U oktobru se tradicionalno održava dvodnevni godišnji sastanak Ureda za reviziju. U 2019. godini, ovaj sastanak bio je održan u vidu panel-diskusija na kojima su učestvovali rukovodioci i revizori, a ključne teme bile su trendovi u reviziji javnog sektora, novine i povratne informacije, kao i kreiranje ugodnije radne atmosfere s ciljem postizanja boljih rezultata rada. Govorilo se i o principima Etičkog kodeksa, funkcionalnoj upotrebi jezika u revizorskim izvještajima, kontroli kvaliteta – nalazima hladnog pregleda i metodologiji za finansijsku reviziju i reviziju usklađenosti.

Na osnovu Strateškog plana edukacija revizora VRI u BiH za period 2016-2019. godine, za revizore iz sve četiri revizorske institucije u BiH održana je u februaru zajednička obuka na temu „Revizorske preporuke: uloga, značaj i implementacija preporuka iz revizorskih izvještaja“, a nosilac aktivnosti bio je Ured za reviziju javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH.

DRUGE AKTIVNOSTI

FINANSIJE I RAČUNOVODSTVO

Sve aktivnosti utvrđene Planom i programom rada Ureda za reviziju za 2019. godinu obavljene su blagovremeno i u skladu s važećim zakonskim propisima.

Sačinjeni su i nadležnim institucijama dostavljeni:

- godišnji, kvartalni i mjesečni finansijski planovi za 2019. godinu,
- tromjesečni finansijski izvještaji o izvršavanju budžeta za 2019. godinu, statistički i drugi propisani obrasci i izvještaji,
- dokument okvirnog budžeta za period 2020-2022. godine,
- rebalans budžeta Ureda za reviziju za 2019. godinu,
- nacrt budžeta za 2020. godinu i projekcije za 2021. i 2022. godinu,
- završni finansijski izvještaj, godišnji obračun za 2019. godinu.

Također, izvršena je kontrola, obrada i knjiženje svih finansijskih transakcija po zaprimljenim fakturama, blagajničkom poslovanju, izdatim nalogima za službena putovanja, obrada, kontrola i obračun plaća i drugih naknada zaposlenika Ureda za reviziju za 2019. godinu.

Za finansiranje rada Ureda za reviziju za 2019. godinu odobrena su budžetska sredstva u iznosu od 4.379.187 KM.

Izvršenje budžeta za 2019. godinu ostvareno je u okviru odobrenih budžetskih sredstava, ekonomičnim i namjenskim trošenjem sredstava i uštedama na određenim troškovnim pozicijama. U sljedećoj tabeli dat je prikaz izvršenja budžeta Ureda za reviziju po troškovnim pozicijama.

R. B.	Konto	Opis	Odobreni budžet za 2019. godinu	Pre-raspodjela	Ukupan budžet za 2019. godinu	Izvršenje za 2019. godinu	Indeks (7/6) x 100%
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	611	Plaće i naknade troškova zaposlenih	3.187.762		3.187.762	2.897.704	90,9
1.1	6111	Bruto plaće i naknade	2.924.492		2.924.492	2.699.274	92,3
1.2	6112	Naknade troškova zaposlenih	263.270		263.270	198.430	75,4
2.	612	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	307.071		307.071	285.756	93,1
3.	613	Izdaci za materijal i usluge	641.596		641.596	479.353	74,7
3.1	6131	Putni troškovi	163.550		163.550	135.437	82,8
3.2	6132	Izdaci za energiju	77.600		77.600	70.136	90,4
3.3	6133	Izdaci za komunalne usluge	66.830		66.830	52.793	79,0
3.4	6134	Nabavka materijala	59.900		59.900	41.905	70,0
3.5	6135	Izdaci za usluge prevoza i goriva	27.000		27.000	20.475	75,8
3.6	6136	Unajmljivanje imovine i opreme	11.900		11.900	8.696	73,1
3.7	6137	Izdaci za tekuće održavanje	43.900		43.900	27.061	61,6
3.8	6138	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i platnog prometa	17.650		17.650	13.097	74,2
3.9	6139	Ugovorene usluge	130.350		130.350	66.840	51,3
3.10	6139	Ugovorene usluge – Izdaci za izvršenje sudskih presuda i rješenja o izvršenju – kamate	42.916		42.916	42.913	100,0
4.	614	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	80.888		80.888	69.863	86,4

4.1	6141	Tekući transferi drugim nivoima vlasti	25.000		25.000	14.000	56,0
4.2	6148	Drugi tekući rashodi – Izdaci za izvršenje sudskih presuda i rješenja o izvršenju – glavnica	55.888		55.888	55.863	100,0
5.	821	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	161.870		161.870	138.949	85,8
5.1	8213	Nabavka opreme	141.570	+ 19.300	160.870	138.949	86,4
5.2	8215	Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	20.300	- 19.300	1.000	0	0,0
UKUPNO			4.379.187	0,00	4.379.187	3.871.625	88,4

PRAVNI I OPĆI POSLOVI I LJUDSKI RESURSI

Odjeljenje za pravne i opće poslove i ljudske resurse obavljalo je stručne pravne poslove, pravne konsultacije vezane za primjenu zakona i propisa, davana je pravna podrška revizorima; vršena je izrada općih akata, obligacionih ugovora i ugovora o radu, odluka, rješenja i drugih pojedinačnih akata; planirane su i provođene javne nabavke, te su vršeni drugi pravni poslovi u skladu s potrebama službe i po nalogu menadžmenta.

U 2019. godini kontinuirano i blagovremeno je vođena personalna evidencija, formirani su i čuvani personalni dosjei, vršeno je kancelarijsko i arhivsko poslovanje, organizovanje i vođenje biblioteke, upravljanje i prevoz službenim vozilima Ureda za reviziju i drugi opći poslovi u skladu s potrebama službe. Pored općih, obavljali su se i drugi poslovi po nalogu menadžmenta Ureda za reviziju i u skladu s nastalim potrebama.

Po pitanju ljudskih resursa, shodno Zakonu o reviziji i Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, za izvršavanje poslova i zadataka iz nadležnosti Ureda za reviziju predviđeno je ukupno 145 izvršilaca, tako da je, pored generalnog revizora i zamjenika generalnog revizora, utvrđen potreban broj od 143 izvršioca, od toga za poslove revizije 121 izvršilac, a za administrativne poslove 22 izvršioca.

U tabeli je pregled broja popunjenih radnih mjesta na 31. 12. 2019. godine:

Organizaciona jedinica/radno mjesto	Popunjeno izvršilaca
Generalni revizor	1
Zamjenik generalnog revizora	1
Interni revizor	-
Kabinet generalnog revizora	4
Sektor za razvoj, metodologiju i upravljanje kvalitetom	7

Sektor za finansijsku reviziju institucija Federacije BiH	10
Sektor za finansijsku reviziju institucija kantona, gradova i općina	11
Sektor za finansijsku reviziju zavoda, fondova i agencija	9
Sektor za finansijsku reviziju javnih preduzeća	8
Sektor za reviziju učinka	10
Odjeljenje za informacione tehnologije	3
Odjeljenje za pravne i opće poslove i ljudske resurse	5
Odjeljenje za finansijsko-računovodstvene poslove	3
Ukupno:	72

Jačanje kadrovskih kapaciteta jedan je od strateških ciljeva koje Ured za reviziju u narednom periodu treba ostvariti. Stoga su u 2019. godini provedene četiri konkursne procedure za popunu upražnjenih radnih mjesta.

Redni broj	Datum konkursa	Broj pozicija raspisanih konkursom	Broj primljenih zaposlenika
1	25. 3. 2019.	5	2
2	9. 9. 2019.	7	4
3	18. 12. 2019.	6	2
4	18. 12. 2019. (pripravnici)	2	2
	UKUPNO	20	10

U radni odnos primljeno je deset novih zaposlenika, i to jedan revizor za finansijsku reviziju, dva mlađa revizora za finansijsku reviziju, jedan pomoćni revizor za finansijsku reviziju, dva mlađa revizora za reviziju učinka, jedan stručni saradnik – lektor, jedan stručni saradnik za stručne i administrativne poslove i dva pripravnika.

U toku 2019. godine dva volontera visoke stručne spreme primljena su na stručno osposobljavanje bez zasnivanja radnog odnosa – na ovaj način Ured za reviziju nastoji omogućiti mladim ljudima prvo radno iskustvo.

Iako su budžetom odobrena sredstva za zapošljavanje, Ured za reviziju suočava se s izazovima prilikom zapošljavanja stručnog kadra koji ne ispunjava kriterije u pogledu adekvatnih certifikata (ovlašteni revizori, IT revizori) i radnog iskustva. Nedostaje i kadra s posebnim vještinama i kompetencijama za rad u reviziji učinka. Zbog toga plan zapošljavanja nije ispunjen, što utiče na obim revizijskih aktivnosti.

INFORMACIONE TEHNOLOGIJE

U oblasti informacionih tehnologija, Ured za reviziju provodi Strateški plan razvoja informacionih sistema za period 2016-2020. godine, koji je usvojio Koordinacioni odbor vrhovnih revizijskih institucija u BiH s ciljem iznalaženja adekvatnih IT rješenja za podršku procesima VRI.

U Strateškom planu predviđena je implementacija softvera za upravljanje procesom revizije. Ova aktivnost nije realizirana jer nisu ostvareni materijalni i ljudski resursi. Do nabavke adekvatnog integralnog softverskog rješenja za podršku revizije koriste se parcijalna rješenja: za organizovanje i arhiviranje radne i elektronske dokumentacije subjekata revizije koriste se kolaboracijske platforme i resursi u „oblaku“, kao i funkcionalnosti operativnih sistema u lokalnoj IT infrastrukturi, interno izrađeni registar subjekata revizije, te baze preporuka finansijske revizije koje se redovno ažuriraju.

Preduslov za implementaciju sistema za upravljanje procesom revizije je adekvatna IT infrastruktura. Ured za reviziju je za izvještajnu godinu osigurao sredstva u budžetu i nastavljene su aktivnosti iz prethodne godine na dogradnji IT infrastrukture. Izvršena je nabavka mrežne i komunikacijske opreme, implementacija tehnologije Office 365 „oblaka“, i nova IT infrastruktura je stavljena u funkciju. Zamijenjena je amortizovana oprema – štampači, a nabavljeni su i laptopi za novozaposleno osoblje.

Radi osiguranja neprekidnosti i kvaliteta ključnih IT servisa, Odjeljenje za IT prati ažuriranje softvera operativnih sistema, servera i desktopa, postavlja centralizovane antivirusne zaštite, te administrira i pruža stručnu podršku zaposlenima. Za održavanje funkcionalnosti hardverskih i sistemskih komponenti angažuju se vanjske informatičke firme.

Pored ovih aktivnosti, u Odjeljenju za IT vrši se priprema i objava na internet-stranicu svih revizorskih izvještaja izrađenih u toku godine, medijskih saopćenja i drugih sadržaja.

Redovno se objavljuju sadržaji i informacije na intranet, vrše se elektronske pripreme za štampu revizijskih izvještaja, izvještaja o aktivnosti, planova i ostalih materijala.

SARADNJA I KOMUNIKACIJE

U skladu sa strateškim opredjeljenjima i zahtjevima INTOSAI-jevog Okvira profesionalnih objava, Ured za reviziju je tokom 2019. godine kontinuirano sarađivao s lokalnim i međunarodnim akterima s ciljem podizanja svijesti o ulozi i odgovornostima Ureda kao nezavisne revizijske institucije javnog sektora u FBIH. Otvorena i proaktivna komunikacija s medijima, akademskom zajednicom i drugim zainteresovanim stranama, radi poticanja interesovanja za nalaze revizije i veće transparentnosti – dio je ključnih principa INTOSAI-ja za vrhovne revizijske institucije.

Javnost je imala priliku upoznati se s radom Ureda za reviziju i revizijskim rezultatima putem objavljenih izvještaja i brojnih medijskih saopćenja. Značajniji prilozi postavljeni su na internet-stranicu u dijelu „Ured u medijima“. Saradnja s medijima održavala se kontinuirano tokom cijele godine. Posebno u periodu objave revizijskih izvještaja, mediji su pokazali veliko interesovanje za nalaze revizije.

Saradnja s lokalnom zajednicom tokom 2019. godine odnosila se na aktivno učešće na konferencijama i seminarima iz oblasti jačanja finansijskog upravljanja i kontrole, fiskalne transparentnosti i reforme javne uprave u BiH (u organizaciji Centra za istraživačko novinarstvo, SIGMA-e, OECD-a), borbe protiv korupcije i planova integriteta (u organizaciji OSCE-a i Antikorupcionog tima Vlade FBiH). Održani su konsultativni sastanci sa stručnjacima iz međunarodnih organizacija (Svjetske banke, Međunarodnog monetarnog fonda, Kongresa lokalnih i regionalnih vlasti itd.), na kojima je Ured za reviziju dao svoj doprinos oslanjajući se na iskustvo stečeno obavljanjem revizija u Federaciji BiH.

Jedan od glavnih strateških ciljeva Ureda za reviziju je razvijanje **saradnje s akademskom zajednicom**. Stoga su krajem 2019. godine započete aktivnosti na kreiranju Memoranduma o saradnji sa državnim ekonomskim fakultetima u Sarajevu, Mostaru, Tuzli i Bihaću, gdje Ured ima svoja sjedišta. Cilj saradnje je organizovanje stručne prakse studenata u Uredu za reviziju, organizovanje gostujućih predavanja na ekonomskim fakultetima, učešće profesora i/ili studenata na fokus grupama Ureda za reviziju i planiranje i provođenje drugih aktivnosti od zajedničkog interesa. S obzirom na izazove prilikom zapošljavanja revizorskog kadra, ovo je prilika da Ured učestvuje u razvoju potencijalnih budućih kandidata.

Pored **saradnje sa zakonodavnom vlašću** Federacije BiH, Ured za reviziju je nastojao razviti saradnju sa zakonodavnim organima nižih nivoa vlasti u Federaciji BiH. Tako je početkom 2019. godine upućen dopis svim kantonalnim skupštinama i općinskim vijećima onih jedinica lokalne samouprave koje su bile predmet revizije za 2018. godinu, da obavijeste Ured za reviziju o održavanju rasprava o revizorskim izvještajima i donesenim zaključcima. Time je pokazao da je otvoren i spreman za saradnju, sve s ciljem što većeg doprinosa efikasnijem i transparentnijem trošenju javnih sredstava.

Saradnja s vrhovnim revizijskim institucijama u BiH odvijala se direktno, kao i putem Koordinacionog odbora – radilo se na razvoju metodologije, zajedničkom nastupu u oblasti EU integracija, zajedničkoj obuci i na drugim međunarodnim aktivnostima.

Iz oblasti EU integracija, Ured za reviziju je tokom 2019. godine davao svoj doprinos dokumentima za diskusiju na sastancima Odbora za stabilizaciju i pridruživanje EU-BiH i pododbora.

Na polju međunarodne saradnje, Ured za reviziju učestvovao je na:

- **III EUROSAI-ASOSAI** zajedničkoj konferenciji, koja je održana u martu 2019. godine u Izraelu. Tema konferencije bila su „Novonastala pitanja i vanredne situacije“, odnosno uloga vrhovnih institucija za reviziju u doprinosu upravljanju novonastalim pitanjima i vanrednim situacijama. Ukupno 43 institucije za reviziju iz Evrope i Azije, zajedno sa Generalnim sekretarijatom INTOSAI-ja, učestvovala su na konferenciji. Program je obuhvatio aktuelne teme, poput revizije kriznih situacija, suočavanja sa izazovima i upravljanja vanrednim situacijama (teroristički napadi, migracije i prirodne katastrofe), informacionih tehnologija – izazova i prilika, digitalizacije u javnom sektoru i UN ciljeva održivog razvoja.
- Zajedničkoj konferenciji **Evrope i Centralne Azije u organizaciji Svjetske banke**, koja je bila posvećena izgradnji učinkovitih, odgovornih i inkluzivnih javnih institucija, održanoj u Ankari u junu 2019. godine.
- Regionalnoj radionici **Svjetske banke** na temu „Strategije i tehnički pristupi jačanju saradnje između parlamenata i vrhovnih revizijskih institucija“, koja je održana u Podgorici u novembru 2019. godine. Učesnici su zajedno radili na uspostavljanju regionalnih normi za izradu memoranduma o razumijevanju između vrhovnih revizijskih institucija i parlamentarnih komisija, koji bi služio kao alat za ostvarivanje djelotvornije saradnje, efikasnije budžetske kontrole i promovisanja odgovornosti, transparentnosti i dobrog rukovođenja u javnom sektoru.
- **XXIII Kongresu Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI)**, koji je održan u Moskvi u septembru 2019. godine. Kongresu je prisustvovalo preko 600 delegata iz 168 zemalja članica. Cilj je bio da se naglasi važna uloga vrhovnih revizijskih institucija za društvo. Vođena je diskusija o ulozi VRI u postizanju ciljeva država, uključujući i UN-ove ciljeve održivog razvoja, kao i o korištenju informacionih tehnologija u svrhu razvoja javne uprave. Kongres je okončan usvajanjem Moskovske deklaracije, u kojoj se naglašavaju zaključci i ključne oblasti za dalji razvoj vrhovnih revizijskih institucija.
- Trećem godišnjem sastanku **Radne grupe za reviziju općina Evropske organizacije vrhovnih revizijskih institucija (EUROSAI TFMA)** i seminaru na temu „Funkcije koje obavljaju općine“ u Lisabonu, Portugal, u oktobru 2019. godine. Događaju je prisustvovalo preko 70 predstavnika iz 25 vrhovnih revizijskih institucija. Razmijenjena su iskustva o sistemima funkcija koje obavljaju općine u različitim zemljama, analizirani načini finansiranja rada općina, proces decentralizacije delegiranja specifičnih funkcija koje općinama delegira centralni nivo vlasti, te predstavljeni rezultati provedenih revizija pojedinih revizijskih institucija.

Ured za reviziju je član **Evropske organizacije regionalnih revizijskih institucija (EURORAI)**, te aktivno učestvuje na seminarima i u drugim aktivnostima. U toku 2019. godine sudjelovao je na međunarodnom seminaru pod nazivom „Revizija javnog duga“, održanom u Varšavi u maju 2019. godine, na kojem je prisustvovalo više od 100 delegata iz 14 zemalja članica EURORAI-ja. U oktobru 2019. godine održan je X EURORAI Kongres i seminar pod nazivom „Revizija institucija iz oblasti obrazovanja“ u Lincu, Austrija, gdje je prisustvovalo više od 140 delegata iz 16 zemalja članica EURORAI-ja.

Usvojen je radni program EURORAI-ja za naredne tri godine, u okviru kojeg je **Uredu za reviziju potvrđeno organizovanje EURORAI kongresa u septembru 2020. godine na temu „Vrijednosti i koristi regionalnih revizijskih institucija“**. Ovo će biti prvi put da je revizijska institucija u regiji domaćin međunarodnog kongresa regionalnih revizijskih institucija javnog sektora.

KOORDINACIONI ODBOR VRHOVNIH INSTITUCIJA ZA REVIZIJU

Koordinacioni odbor vrhovnih institucija za reviziju²¹, koji čine generalni revizori i njihovi zamjenici tri vrhovne revizorske institucije u BiH²², tokom 2019. godine nastavio je s poslovima iz svojih nadležnosti²³. Održavani su redovni zajednički sastanci, ispunjavajući tako ulogu koordiniranja aktivnosti revizijskih ureda u Bosni i Hercegovini. U skladu s ciljevima i prioritetima sadržanim u Smjernicama za aktivnosti Koordinacionog odbora vrhovnih institucija za reviziju²⁴, nastavljeno je sa:

- Podrškom osiguranju nezavisnosti VRI,
- Implementiranjem INTOSAI-jevog Okvira profesionalnih objava,
- Podrškom izgradnje kapaciteta VRI,
- Demonstriranjem vrijednosti i koristi VRI,
- Promovisanjem prevencije korupcije,
- Unapređenjem komunikacije s članicama INTOSAI-ja.

---

²¹ U daljem tekstu: Koordinacioni odbor

²² Ured za reviziju institucija BiH, Ured za reviziju institucija u FBiH i Kancelarija za reviziju javnog sektora Republike Srpske. Kancelarija za reviziju Brčko distrikta BiH je pridružena članica.

²³ Nadležnosti Koordinacijskog odbora su:

- a) uspostavljanje konzistentnih vodiča i uputstava temeljenih na INTOSAI revizijskim standardima;
- b) razmjena profesionalnih iskustava i težnja ka osiguranju konzistentne kvalitete revizije;
- c) organizacija i koordinacija razvojnih aktivnosti sva tri ureda za reviziju;
- d) dodjeljivanje revizorske odgovornosti za zajedničke aktivnosti;
- e) određivanje zastupanja u međunarodnim tijelima.

²⁴ Broj: 06-50-1-8-1/13 od 17. 10. 2013. godine

Konkretne aktivnosti Ureda za reviziju u okviru zajedničkih aktivnosti Koordinacionog odbora u 2019. godini obuhvatile su: formiranje zajedničkih radnih grupa za kontrolu kvaliteta, reviziju učinka i finansijsku reviziju; učešće na zajedničkoj edukaciji za revizore na temu uloge i značaja revizijskih preporuka, koja je provedena u skladu sa Strateškim planom edukacija revizora u VRI u BiH za period 2016-2019. godine; učešće na sastancima Pododbora za ekonomska i finansijska pitanja i statistiku i međunarodnim kongresima, te druge aktivnosti.

Također, sve revizijske institucije u BiH, na zahtjev Koordinacionog odbora, učestvovala su u **SIGMA-inom kolegijalnom pregledu**, koji se obavlja treći put u VRI u Bosni i Hercegovini. Oblasti koje su obuhvaćene pregledom su: nezavisnost VRI i zakonski okvir, rukovođenje i upravljanje, ljudski resursi i profesionalni razvoj, proces i kvalitet revizija, odnosi s vanjskim akterima i postizanje rezultata. Izvještaj kolegijalnog pregleda očekuje se u prvoj polovini 2020. godine.

Ovaj Izvještaj pružio je uvid u rad Ureda za reviziju tokom 2019. godine. Akcenat je bio na izvršenju plana revizije, o čemu je javnost bila kontinuirano i pravovremeno upoznata. Započeta je realizacija plana revizija za 2019/2020. godinu, ostvarena je saradnja s akademskom zajednicom, uvedeni su noviteti u radu – sve to kako bi Ured za reviziju demonstrirao svoju relevantnost i pokrenuo promjene u životima građana.

Broj: 04-04-1-584/20

Sarajevo, 11. 3. 2020. godine

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić

